

Dominik György: Štylizácia v nežánrovom filme

Posudek vedoucího bakalářské diplomové práce na KR FAMU

Cílem práce diplomanta bylo zjistit, zda autorský film je nežánrový a jaké jsou formy stylizace takového „nežánrového“ filmu. Práce je vlastně rozsáhlou esejí o jeho chápání autorského filmu a tudíž o zařazení jeho vlastní tvorby a způsobu její stylizace do širšího kontextu. Tomu odpovídá i zařazení „případových studií“, analýz stylizace v Trierově filmu Dogville a v jeho vlastním díle Příští zastávka. Logicky vychází z textu svých seminárních prací a ze starších uměnovědných studií z oblasti estetiky a sémiotiky filmu (Borev, Miháliková, Panofsky, Ždan, Barthes, Mitry, Zvěřina). Z novější literatury využívá především studií o stylizaci mizanscény (Adrian, Adamov) a stylu vůbec (Bordwell, Thomsonová).

Práce je vcelku logicky členěna a uspořádána. Nejprve se zabývá otázkou, co je stylizací ve filmu ve smyslu autorského idiolektu, vztahu obsahu a formy a kódování sdělení. Dále se zabývá otázkou vztahu žánrového a nežánrového filmu, přičemž dochází k tomu, že i tzv. nežánrové filmy si vytvářejí své vlastní žánry. Domnívá se také, že filmové vyjadřování je určitým intuitivním odrazem „jazyka“ jímž k nám promlouvá svět a vesmír a v němž především díky emocím docházíme k poznání a k porozumění světu kolem nás, jehož jsme přirozenou, byť poněkud výstřední, součástí.

V další části práce se zabývá otázkami stylizace obrazu (předsnímací realita – mizanscéna, snímací realita, skladba a postprodukce), zvuku, herectví a obsahu, i rolí imaginace při takové stylizaci. Konkretizuje jejich praxi v již zmíněných případových studiích. V dobře napsaném závěru práce pak na základě předchozího textu dospívá k poznání, že stylizované jsou vlastně všechny filmy, ať již na základě pravidel žánru, či vlastního autorského stylu – idiolektu. Že každá tvorba je vlastně hledáním a nalézáním.

Jeho práce dokazuje, že umí kvalitně vstřebat a použít poznatky z výuky i ze studia obsáhlejší literatury a dokáže se adekvátně zamýšlet nad principy vlastní tvorby. Práce obsahuje seznam použité literatury, z níž správně cituje, i filmografii zmiňovaných děl. Rozsahem text odpovídá požadavkům na diplomovou bakalářskou práci. Bohužel neobsahuje obrazovou přílohu, na níž by mohl názorněji ukázat popisované jevy.

Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako výbornou (A).

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.

Praha, 10. 9. 2020